

CAPÍTOL I

Ningú que hagués conegut la Catherine Morland quan era menuda no hauria pogut imaginar mai que el seu destí fos ser una heroïna. La seva situació a la vida, el caràcter del seu pare i de la seva mare, la seva pròpia persona i disposició, tot li anava igualment en contra. El pare era clergue, ni pobre ni deixat, i home molt respectable, per bé que no tenia més nom que el de Richard, i mai no havia estat ben plantat. Gaudia d'una considerable independència, a més de dues bones rendes, i no era pas d'aquells que tanquen les filles amb pany i clau. La mare era una dona pràctica i assenyada, reposada i, el que és més notable, de complexió forta. Abans de néixer la Catherine ja tenia tres fills, i en comptes de morir-se en portar-la al món, com qualsevol podria suposar, va sobreviure i va tenir sis fills més, els va veure créixer al seu voltant i sempre va gaudir d'una salut excel·lent. Una família de deu fills sempre serà considerada una esplèndida família, mentre hi hagi caps i braços i cames en la quantitat corresponent; però, tret d'aquest detall, els Morland tenien poc dret a l'adjectiu, perquè en general eren lletjos, i la Catherine, durant molts anys de la seva vida, va ser tan lletja com qualsevol altre dels seus germans. Era prima i malairosa, de cutis groguenc i opac, cabells foscos i llisos, i trets angulosos; això quant a la seva persona. I tampoc la seva intel·ligència no semblava prou desperta per a una heroïna. Li agradaven tots els jocs de nois, i preferia sobretot el criquet, no solament més que les nines, sinó fins i tot que els plaers més heroics de la infantesa, com criar un liró, ali-

mentar un canari o regar un roser. De fet, no tenia tirada a la jardineria i, si mai collia flors, ho feia sobretot pel plaer de la transgressió: si més no, això era el que es podia deduir de la seva preferència per les flors que li havien prohibit tallar. Aquestes eren les seves inclinacions; les seves habilitats no és que fossin més extraordinàries. Mai no aprenia ni comprenia res si no li ho ensenyaven abans, i de vegades ni així, perquè era més aviat dis-treta i, en algunes ocasions, obtusa. La seva mare va trigar sis mesos a ensenyar-li tan sols a repetir *La súplica del mendicant*, i, al final, la Sally, la germana que la seguia en edat, la deia més bé que no pas ella. Això no vol dir que la Catherine fos sempre així d'estúpida, de cap manera; la faula de *La llebre i els seus molts amics* la va aprendre tan de pressa com qualsevol nena anglesa. La mare volia que aprengué música, i la Catherine estava segura que li agradaria, perquè li encantava pinçar les cordes de l'antiga i oblidada espineta; de manera que va començar a estudiar-ne als vuit anys. Les classes van durar un any, però no les va suportar, i la senyora Morland, que no obligava les seves filles a continuar estudiant allò que no s'adeia amb les seves aptituds o predileccions, li va permetre abandonar-les. El dia que acomiadaren el mestre de música fou un dels més feliços de la vida de la Catherine. La seva afició al dibuix no era pas més gran, per bé que sempre que aconseguia que la mare li donés el sobre d'una carta, o quan podia tenir un paper qualsevol, s'esforçava a dibuixar cases i arbres, gallines i pollets, tots molt semblants entre si. D'escriure i de fer comptes, n'hi ensenyà el pare; el francès, la mare: la seva competència no fou remarcable en cap d'aquestes coses, i feia campana sempre que podia. Quin caràcter tan estrany, i que inexplicable! Amb tot, malgrat tots aquests símptomes de temperament disbauxat a l'edat de deu anys, mai no tenia una enrabia-

da ni un dia de mal humor; rares vegades es mostrava obstinada, gairebé mai buscabregues, i solia tractar afablement els germans petits, llevat de quan es manifestava fugaçment tirànica; sovint era bulliciosa i entremaliada, detestava el confinament i la neteja, i res no li agradava tant com rodolar pel verd vessant que hi havia rere la casa.

Així era la Catherine Morland als deu anys. Als quinze, les coses van canviar: començà a arrissar-se els cabells i a sospirar pels balls; el seu cutis millorà; les seves faccions, en arrodonir-se i prendre color, s'endolciren; els ulls li guanyaren brillantor, i la figura, aplom. L'amor per la brutícia donà pas a una inclinació per la polidesa, i s'anava tornant neta a mesura que creixia la seva intel·ligència; i de tant en tant tenia el plaer de sentir com els seus pares ponderaven aquest millorament personal. «La Catherine s'està tornant una noia molt ben plantada... Ja és gairebé bonica», arribava ara i adés a les seves orelles, i com li agradava el so d'aquestes paraules! Per a una nena que ha estat lletja durant els primers quinze anys de la seva vida, arribar a ser gairebé bonica és un do més inestimable que el que podria rebre la noia que és bonica de naixement.

La senyora Morland era molt bona dona i desitjava que als seus fills no els faltés res, però estava tan enfeïnada anant de part i criant els menuts que les filles grans s'havien d'espavilar totes soles, de manera que no ens ha de meravellar que la Catherine, que per naturalesa no tenia res de novel·lesc, a l'edat de catorze anys s'estimés més el criquet, el beisbol, l'equitació o córrer pel camp, que no pas els llibres, o si més no els llibres educatius, perquè, sempre que no se'n pogués extreure cap coneixement útil, sempre que fossin narracions que no fessin pensar, ella no tenia res en contra dels llibres. Però dels quinze als disset anys es pre-

parà per ser una heroïna; va llegir totes les obres que les heroïnes han de llegir per tal de proporcionar a la memòria les citacions que són tan útils i reconfortants per fer cara a les vicissituds d'una vida accidentada.

De Pope, aprengué a censurar aquells qui:
«simulen el dolor sense sentir-ne».

De Gray, que:
«Hi ha flors que es baden sense ser vistes
i malversen sa fragància en l'aire del desert».

De Thomson, que:
«Deliciosa tasca és
ensenyar la idea jove a fructificar».

I de Shakespeare adquirí un munt de coneixements; entre d'altres coses, va aprendre que:
«Indicis subtils com l'aire
són, per al gelós, proves tan concloents
com la paraula de la Sagrada Escriptura».

Que:
«El pobre escarabat que trepitgem
sofreix un turment corporal tan gran
com el d'un gegant que agonitza».

I que una donzella enamorada sempre és:
«Com la Pacència en una al·legoria
somrient-li al Dolor».

En aquest camp el seu perfeccionament fou suficient, i en molts d'altres també excel·lí, perquè, si bé no sabia escriure sonets, va aprendre a llegir-ne, i malgrat que no semblava tenir cap possibilitat de captivar els invitats d'una festa executant al piano un preludi compost per ella mateixa, podia escoltar, sense gran esforç, les interpretacions dels altres. La seva principal deficiència continuava sent l'ús del llapis: no tenia cap noció de l'art del dibuix, ni tan sols per intentar fer l'esbós del perfil de l'estimat i reeixir-hi. En aquest aspecte, la seva manca d'estatura heroica era lamentable. Però en aquell moment ignorava aquesta mancança, perquè no tenia cap estimat per retratar. Havia arribat als disset anys sense trobar cap xicot gallard que fes vibrar les cordes de la seva sensibilitat, sense haver inspirat per la seva banda cap passió vertadera i sense haver inspirat tan sols cap mena d'admiració que no fos moderada o fugaç. Això era estrany, sens dubte! Però, en general, les coses estranyes poden trobar explicació, si en cerquem les causes amb dedicació. No hi havia cap lord a la rodalia, cap ni un, ni tan sols un baronet. Entre les famílies conegudes no n'hi havia cap que hagués criat i educat algun infant trobat accidentalment al portal de casa, ni cap jove d'origen desconegut. El pare de la noia no tenia cap pupil sota la seva custòdia, i l'hisendat més ric de la contrada no tenia fills.

Però quan una donzella està destinada a ser heroïna, ni la perversitat de quaranta famílies de la rodalia no podrà evitar-ho. Inevitablement, un heroi acabarà per sortir-li al pas.

Al senyor Allen, important propietari de Fullerton, la vila de Wiltshire on vivien els Morland, li fou indicat que viatgés a Bath a causa de la seva constitució gotosa, i la seva esposa, una senyora de molt bon caràcter que apreciava la senyoreta Morland, i probablement comprenia que, si una noia no troba aventures al seu

poble ha de sortir a buscar-ne, la va invitar a acompanyar-los. El senyor i la senyora Morland foren tot complaença, i la Catherine, tot felicitat.